

Raadsinformatiebrief

Betreft: voorbereiding raadscommissie Bestuur en Middelen van 8 april 2024

Aan de leden van de gemeenteraad

Inleiding

In de raadscommissie van 6 maart 2024 is stilgestaan bij het proces van totstandkoming van de kadernota. Er zijn vragen gesteld over het proces en de mogelijke opties. De raadscommissie vervolgt het gesprek in de oordeelvormende vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op 8 april 2024. In deze raadsinformatiebrief beantwoorden wij de gestelde vragen en gaan we nader in op het proces. Uw reactie op het gestarte proces maakt dat we nog een keer kritisch hebben gekeken naar hoe we u in dit proces beter kunnen faciliteren, waarin u vanuit inzicht en overzicht weloverwogen keuzes kunt maken voor mogelijke bezuinigingen. Met de kennis die we nu hebben doen wij u daarvoor in deze brief een procesvoorstel en we horen graag van u of dit aansluit bij uw verwachtingen. Bijgevoegd is de geactualiseerde bijlage die u ontving bij de raadsinformatiebrief 2024-008091. De opties zijn zoveel mogelijk verduidelijkt en het effect of risico is toegelicht. Daarnaast geven we per optie aan binnen welk beleidskader de optie wordt uitgevoerd of dat ook een raadsbesluit nodig is om het beleidskader aan te passen.

Wat willen we bereiken

De kadernota is de plek waar, in overeenstemming met de visie Planning en Control, de ontwikkelingen ten aanzien van de langetermijndoelstellingen centraal staan. Het biedt ook inzicht in het financiële perspectief op basis van de kennis van het moment. De gemeenteraad stelt in de kadernota vast welke doelen en activiteiten prioriteit krijgen. Daarnaast laat de kadernota zien hoe de uitvoering verloopt als er negatieve ontwikkelingen zijn op bijvoorbeeld het gebied van financiële middelen. Na vaststelling van de kadernota volgt de verdere uitwerking in het begrotingsproces. Daarbij nemen we ook de actualiteit van de daaropvolgende maanden mee. De beeldvormende avond op 9 september 2024 over de technische toelichting op begroting kan worden benut om u te informeren over de actualiteit en ruimte te bieden aan u om daar vragen over te stellen.

De keuze van de opties

De voorbereiding van de kadernota is vooral in het teken komen te staan van de negatieve ontwikkeling van de financiële middelen. De op 6 maart jl. voorgestelde opties moeten uitgaven en inkomsten met elkaar in evenwicht brengen. Mogelijke opties zijn in deze fase van de begrotingsvoorbereiding vooral zoekrichtingen. De opties hebben de volgende uitgangspunten:

- Voorgestelde maatregelen kunnen in deze fase gezien worden als mogelijke opties.
- In het sociaal domein zijn zoveel mogelijk opties gericht op kostenverlaging zonder te hoeven tornen aan het voorzieningenniveau.
- We geven prioriteit aan opties gericht op effectiviteit en efficiëntie van werkprocessen, wat zich financieel vertaalt in lagere kosten van de ambtelijke organisatie.
- Voorstellen blijven opties tot na de heroverweging van het desbetreffende beleidskader zoals opgenomen in bijlage 2.
- Binnen alle portefeuilles zijn opties gegeven, ook als de haalbaarheid nader onderzoek vergt. Binnen de portefeuilles stellen we in deze fase geen opties voor als een optie directe impact heeft op de uitvoering en ook nog een beperkt financieel effect oplevert.
- Kleine besparingen (kleiner dan € 30.000) of opties die op voorhand een onevenredig maatschappelijk effect hebben, zijn niet meegenomen.
- Opties in de gemeenschappelijke regelingen kunnen (bijvoorbeeld wat we inkopen bij de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland) worden ingezet.

De begrotingen van bijvoorbeeld de GGD of de Veiligheidsregio worden vastgesteld in de bestuursvergaderingen, waarin elke deelnemende gemeente alleen een zienswijze kan inbrengen. Er zijn in die gevallen wel (incidentele) taken die geen deel uitmaken van de exploitatie die we daarnaast subsidiëren.

Werken met onzekerheden

Er zijn in deze fase van begrotingsvoorbereiding echter nog veel onzekerheden ten aanzien van de inkomsten en de uitgaven. We stellen voor om op een verantwoorde manier aannames te doen voor opgaven waar een grote mate van onzekerheid bestaat. We hebben te maken met ruimtevragers en ruimtebrengers die we beter in beeld willen brengen. Samen met u willen wij daarvoor een zorgvuldig proces doorlopen om bij de begrotingsbehandeling te komen tot de nodige keuzes en prioriteiten. Om tot deze specifieke uitgangspunten per onderwerp te komen, werken we bij de onzekerheden die wij kennen de volgende vragen uit:

- Wat weten we wel en niet?
- Wat zijn daarin de ruimtevragers en ruimtebrengers?
- Wanneer weten we meer?
- Op welke wijze(s) gaan we om met de onzekerheden in de begroting 2025-2028?

Verdere uitwerking van de scenario's (knoppen om aan te draaien)

Wat moet er in de voorbereidingstijd richting begroting gebeuren? De periode 6 mei (vaststellen van het voorstel voor de kadernota door college) tot 3 september (vaststellen van het voorstel voor de begroting door college) worden de voorgestelde opties in de onderstaande type bezuinigingen verwerkt. Op deze wijze krijgt u zicht op het type bezuiniging, zodat er op een hoger abstractieniveau inzichtelijk wordt waar men bezuinigingen voorstelt. Dit is een nadere uitwerking van de eerdere benadering van de scenario's.

Type bezuiniging:

- Herprioritering van programma's en projecten op basis van een afwegingskader met heldere criteria
- Vernieuwde bedrijfsvoering/efficiënter werken
- Nadere beschouwing vastgoed
- Doorlichten op te schrappen taken met de effecten daarvan
- Gericht schaven
- Technisch administratief (doorlichten afschrijvingstermijnen)
- Inkomstenverhogende maatregelen

Planning kadernota 2025-2028

De onderstaande planning is een uitwerking van de vastgestelde planning zoals is opgenomen in de planning en control-brief van 31 januari 2024

Bestuurlijke datums

- 13 mei Technische toelichting op de beeldvormende avond met daarbij inzicht en overzicht in de onzekerheden.
- 21 mei Indienen schriftelijke vragenronde vanuit de raad. Het college beantwoordt de vragen uiterlijk woensdag 5 juni 2024.

Oordeelsvormende fase

- Juni Raadsinformatiebrief waarin we u informeren over het voorgestelde proces voor 2024-2025, de meicirculaire en om inzicht en overzicht te creëren van de benodigde investeringen en plankosten.
- 13 juni Behandeling van de algemene beschouwingen in een extra raadsvergadering.
- 24 juni Beeldvormende avond: Inzicht in de effecten van de meicirculaire en inzicht en overzicht in de onzekerheden die er zijn binnen de opgaven.
- 27 juni Raadsvergadering.

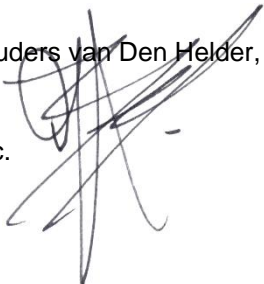
Besluitvormende fase

- 8 juli De gemeenteraad stelt de kadernota vast en indien van voorgenomen (concept) moties en amendementen.
- 9 september Beeldvormende avond: toelichting op de opbouw begroting/taakvelden, prioritering en investeringen.

Den Helder, 26 maart 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

M.J. (Marc) Pothast
secretaris

